

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

15 let narodne države — 15 let naše svobode

Ni bil goli slučaj, marveč zgodovinska nujnost ter edina možnost narodnega obstoja in napredka, ko so si Srbi, Hrvati in Slovenci 1918. leta osnovali svojo lastno narodno državo — Jugoslavijo — svoje največje kulturno in socialno-gospodarsko ter politično bogastvo in dobro. Žal, spoznanje, da nam je le v močni, dobro ter pravično urejeni državi zagotovljen gospodarski in kulturni obstoj, ni prešinilo vsega našega življenja, zlasti ne političnega v toliki meri, da bi prenehali s staro politično miselnostjo ter vsi, posameznik kot celota, postali državotvorni ljudje. Stari politični miselnosti in življenju je bila država samo toliko ljuba in draga, v kolikor je dajala možnost eksploatacije, izrabljanja ter uveljavljanja osebnih interesov, ali kakor se čisto naravno pravi: v kolikor je bila država molzna krava. Preko tega takratna politika ni prišla, kaj šele, da bi se postavila v službo naroda in države ter s pravim konstruktivnim delom ustvarjala nova ter pomnoževala obstoječa gospodarsko-socialna in kulturna dobra. Razdiralni in uničujoči politiki je napravil konec naš modri vladar. Besedi država je bil dan pravi pomen in pravilna vsebina s tem, da je bila država kot skupna domovina vseh državljanov odtegnjena takratni politiki, ki je iz demokracije napravila politično vlačugo. S trdo roko je bilo treba napraviti red ter poklicati v življenje konstruktivne in državotvorne delavce.

Socializmi, nacionizmi, radikalizmi in konservativizmi, vse je zagorelo z velikim plamenom in speš ugasnilo, narod pa je ostal in z njim država in narodni kralj. Ostal pa je trdno predvsem kmetško-delavski človek, ki je že po svoji naturi in delu konstruktiven in državotvoren, drugačen tudi biti ne more, ker sicer ne bi bil proti državi, marveč v prvi vrsti proti — samemu sebi, proti svojemu obstoju. Zaradi te svoje lastnosti in pa ker tvori v državi 80% večino, je kmetško-delavski človek v prvi vrsti poklican, da si uredi svojo državo tako kot je potrebno za njegovo blagostanje in napredek, od katerega zavisi blagostanje ostale manjšine. Nespametno bi zato bilo, če bi stal ob strani, kakor da se ga ureditev nič ne tiče ter prepustil, da drugi zanj mislijo in delajo in urejujejo. Ob današnji petnajstletnici je ta bojazen odveč, zakaj vsepovsod je mogoče ugotoviti konstruktivno in državotvorno politično aktivnost kmetškega ljudstva. In prav ta aktivnost je, ki bo dokončno pomedla z vsemi ostanki stare miselnosti in politike ter postopno privedla vse državno gospodarsko

in politično življenje v pravičen demokratičen tir.

Kmetško-delavski človek verjame v svojo državo in dela za svojo državo zato, ker ve, da mu bo edino močna in dobro urejena država nudila varnost in mir, ki sta predpogoj uspešnega dela in napredka kmetške proizvodnje in ustvarjanja. Kmetško-delavskemu človeku pa ni država neka višja, tajnostna sila, božanstvo, pred katerim bi moral trepetati ter ga oboževati; država ni sama sebi namen, marveč mora nujno služiti varnosti in blagostanju naroda, ki to državo tvori, mora služiti kmetškemu ljudstvu, ki jo tvori in ki se bo zanjo tudi borilo ter jo branilo, kadar ji bo pretila nevarnost. Zato pa je tudi brezpogojna dolž-

nost in pravica kmetškega ljudstva, da si to državo tako uredi, da bo najboljša služila temu, za kar je ustvarjena in organizirana: za srečno življenje in blagostanje državljanov.

Kakor pa je kmetško ljudstvo že zaradi samega sebe in zavoljo svoje poštenosti in trezne politične pameti državotvorno, tako je tudi prežeto z narodnostno mislijo. Ta narodnostna misel pa ni šovinistična, fašistična, meščanska, kajti kmetu ni narodnost nekaj, kar bi morda premislil, kar bi se naučil iz knjig ter potem to v frazah vpil po cestah in si pripenjal na prsa ter nosil na ogled ali naprodaj; ta narodnost je čustvo in zavest, »ljubezen do zemlje«, jezika in varnosti in neodvisnosti.

Nova politična, konstruktivna in državotvorna aktivnost kmetškega ljudstva je največja garancija za napredek in trden obstoj naše narodne države — Jugoslavije, ki bodi čim močnejša in jačja in za vse dovolj bogata in srečna domovina vseh Jugoslovanov.

Obsežen gospodarski načrt vlade

Nove gospodarske uredbe: o zaščiti kmetov, o izvajanju javnih del, o trošarinah in taksah, o neposrednih davkih in o carinah

Pretekli teden je govoril na seji poslanskega kluba JNS predsednik vlade dr. Srškič o velikem gospodarskem načrtu vlade, ki naj omili današnje težke gospodarske razmere v državi. Napovedane uredbe obsegajo: 1. ureditev plačevanja kmetških dolgov; uveljavljeno mora biti načelo, da se morajo dolgovi plačati; 2. ozdravljenje denarnih zavodov; kar je slabega in bolnega, je treba likvidirati; 3. brezposelnost je treba omiliti z obsežnimi javnimi deli; »podpore« morajo prenehati; 4. urediti se mora višina obrestne mere in 5. urediti se mora vprašanje kartelov.

Besedilo dveh uredb so objavile »Službene novine« 23. novembra t. l. in s to objavijo stopijo te uredbe tudi v veljavo.

Nove gospodarske uredbe vlade bodo globoko posegle v vse naše gospodarsko življenje, ki bo z njimi postavljeno na popolnoma nove temelje. Gospodarski nered, ki je zavladal zlasti v najnovejšem času zlasti v našem kreditnem poslovanju, mora izginiti, čeprav polagoma, da se bosta zopet vrnila v naše gospodarsko poslovanje vera in zaupanje, ki je bilo že omajano do skrajnosti.

Posebne važnosti za nas so one točke pravkar objavljenih uredb, ki se tičejo gospodarskega življenja kmetov.

S temi naredbami je vlada dokazala, kako tudi ona visoko ceni gospodarski pomen kmetijstva, ne da bi pri tem prezirala važnost ostalih gospodarskih panog, in kako globoko se zaveda dejstva, da je zdravo in močno kmetijstvo najtrdnější temelj države in vsega njenega gospodarstva.

Posebne pomena je tudi uredba o pobijanju brezposelnosti, ki ni samo gospodarskega, ampak tudi visokega moralnega značaja. V denarju izplačane »podpore« so na ljudi vplivale silno kvarno in ponižujoče, kajti zdrav človek se »podporam« upira, ker on hoče delo in zaslužek. Ta zdravi nagon ljudstva hoče vlada podpreti s tem, da bo skrbela za delo in za sredstva za delo, da ne bo treba ljudem, ki jih je zadela vsa teža gospodarske stiske, prosjačiti, ampak da si bodo svoj kruh zaslužili.

Vse hvale vredna je tudi skrb vlade za varnost hranilnih vlog. Brez razumnega varčevanja ni dobrega gospodarstva in zato je razumljivo, da hoče vlada s posebno strogošljostjo paziti na dobro in pošteno upravo v denarnih zavodih, tako da bodo prišli tudi hranilci in vlagatelji do svojih pravic.

Ko prečitaš Kmetški list, daj ga prečitati tudi sosedu in mu priporočaj, da si ga naroči. Celoletna naročnina znaša samo 50 dinarjev.

Ureditev kmetijskih dolgov

Najvažnejše točke nove uredbe o kmetijskih dolgovih so sledeče:

Clen 1. Kmetje bodo plačevali dolgove, ki so jih napravili pred 20. aprilom l. 1932., po predpisih te uredbe.

Clen 2. Za kmeta v smislu te uredbe se smatra vsak, ki obdeluje zemljo sam ali s člani svoje družine in čegar obdavčeni dohodki izvirajo samo iz poljedelstva. Posedovali pa ne sme več kot 75 ha obdelane zemlje. Za kmete se smatrajo tudi bolne ali slabotne osebe, ki obdelujejo zemljo s pomočjo tujih oseb ali svojih otrok.

Obroki za plačevanje dolgov.

Clen 3. odloča: Kmetje bodo plačevali svoje dolgove upnikom v dobi 12 let in sicer po sledeči tabeli:

	Privatnim osebam	Denarnim zavodom
Prvo leto	6-00%	6-00%
Drugo leto	6-60%	6-75%
Treje leto	7-28%	7-65%
Četrto leto	8-06%	8-94%
Peto leto	8-84%	10-76%
Šesto leto	9-75%	12-68%
Sedmo leto	10-72%	14-72%
Osmo leto	11-84%	15-64%
Deveto leto	13-06%	16-85%
Deseto leto	14-36%	17-38%
Enajsto leto	15-94%	17-85%
Dvanajsto leto	17-55%	18-78%

Prvi obrok bo treba plačati najdalje do 15. novembra l. 1934., ostale obroke pa do 15. novembra vsakega leta. Glavnici dolga na dan stopanja te naredbe in veljavo se bodo priračunale neplačane in še ne zapadle obresti.

Kmet pa lahko plača svoje dolgove tudi v krajšem roku kakor je to določeno po tej uredbi. V tem slučaju se za vsako skrajšano leto preostali iznos dolga zniža za 2%.

Ce pa dolжник tri leta ne plača letnih obrokov, izgubi pravico do ugodnosti po tej naredbi in upnik lahko izterja celoten dolg.

Clen 4. Kmetje, katerih dolg ne znaša več kot 1200 Din, bodo ta dolg plačali v roku 3 let v enakih obrokih. Upniki jim za ta dolg ne morejo računati več kakor po 7% obresti.

Rok treh let se podaljša na 5 let za one dolžnike-kmete, ki na podlagi potrdil občinskih oblasti, ki so potrjena od okrajnega načelnika, dokažejo, da imajo takih dolgov (1200 Din) pri več upnikih in da ti dolgovi skupno ne presegajo 3600 Din.

Kazni za oderuštvo

Clen 5. Pogodba o obstoječih dolgovih je neveljavna, če dogovorjene obresti presegajo mejo, določeno v čl. 3, te uredbe. Večje obresti se ne smejo jemati niti zavarovali niti z izvršbo izterjati.

Kdor bi izterjal višje obresti, kakor jih določa ta uredba, bo kaznovan z zaporom do 6 mesecev in z globo do 10.000 Din.

Odgoditev prisilnih dražb

Clen 6. Z veljavnostjo te uredbe se odgodijo vse prisilne dražbe in izvršbe premoženja in nepremičnega kmetijskega premoženja, razen onih, ki se nanašajo na čl. 8. te uredbe. (Glej spodaj!)

Potrdila, kdo je kmet

Potrdila o tem, kdo je kmet, izdajajo občinske oblasti. — Vsaka zainteresirana stranka lahko zahteva, da okrajni načelnik pregleda izdano potrdilo in ga razveljavi,

če ne ustreza dejanskemu stanju. Proti sklepu okrajnega načelnika je možna pritožba na bansko upravo, proti katere odločitvi ni pritožbe.

Dolgovi, ki jih je treba brez-pogojno plačati

Clen 8. uredbe določa: Od zaščite so izvzete: 1. javne dajatve (davki itd.), 2. z zakonom predpisane pristojbine in 3. dolgovi do 500 Din. Nadalje: Kupnine za življenjske potreščine kakor obleka, obuče itd., ki so nastale po 20. oktobru l. 1931.; potem vsi kmetijski dolgovi, ki so nastali po

20. aprilu l. 1932.; vse terjatve za vzdrževanje (užitki) na podlagi dolžnosti dolžnikove za vzdrževanje; terjatve, ki izhajajo iz kazenskih del (odškodnine za bolečine ali zdravljenje itd); terjatve iz naslova poljske škode; terjatve iz naslova plač osebam, ki so zaposlene v dolžnikovem gospodarstvu; zakupnine in najemnine in terjatve obrtnikov za izvršena obrtna dela, ki so zapadle po 20. oktobru l. 1931.

Kot dolgovi, ki so nastali po 20. aprilu l. 1932., se smatrajo le oni, ki so stvarno novi, in ne oni, ki so nastali s podaljšanjem starega dolga.

Za zgoraj v čl. 8. naštetih dolgove torej zaščita ne velja, ampak je treba te dolgove brezpogojno plačati.

Uredba o javnih delih

Namen uredbe o javnih delih je, kolikor mogoče ukiniti podpore za brezposelne v obliki miloščine in jih nadomestiti z služkom pri javnih delih.

Katera dela se smatrajo kot javna?

Kot javna dela se smatrajo: javna pota s pripadajočimi objekti, preskrba z vodo, nasipi pri rekah, melioracija zemljišč, reguliranje vodâ, ureditev hudournikov, pogozdovanje in ostala gradbena dela splošne koristi.

Denar za javna dela

Čl. 10. te uredbe določa: Za izvrševanje javnih del se ustanovi pri Državni hipotekarni banki poseben fond, v katerega se stekajo:

1. dohodki iz povišanih carin na mešanico bencina in špirita po 50 Din za 100 kg mešanice in po 200 Din od 100 kg bencina;
2. trošarina na cement in hidravlično apno po 15 Din za 100 kg;

3. finančno ministrstvo prispeva vsako leto do 30 milijonov dinarjev.

To so državni prispevki za ta fond. Prispevale pa bodo tudi banovine, in sicer tam, kjer bodo uvedene banovinske trošarine na vino in žganje.

Kdo bo določal javna dela?

O javnih delih bodo odločali:

1. okrajni odbori za javna dela, ki se bodo sestavili v vsakem okraju (člani: okrajni načelnik, zastopnik vsake občine v okraju in referenti);

2. banovinski odbori za javna dela (ban, 1 zastopnik vsakega okraja, referenti);

3. ministrstvo za javna dela in ministrstvo za socialno politiko.

Okrajni odbori ugotavljajo potrebo javnih del v svojih okrajih, banovinski odbor izdela program dela za vso banovino, oba ministra pa potrjuje (zavračata) predloge banovinskega odbora.

Napravljena dela vzdržujejo banovine (občine); ban pa določa način izvršitve dela.

Zvišanje trošarine in taks

Poleg obeh uredb, ki sta bili objavljeni že v »Službenih novinah« in ki imata vled tega že moč in veljavo zakona — uredba o ureditvi kmetijskih dolgov in uredba o pobijanju brezposelnosti — je vlada predložila parlamentu še več drugih zakonskih načrtov, ki se tičejo zvišanja raznih trošarin, taks, carin itd.

Vsi ti zakonski načrti pa so šele načrti, oziroma predlogi, ki še nimajo moči zakona. Vse

te načrte mora šele parlament odobriti; potem bomo tudi o teh poročali.

Naša javnost se je s temi načrti bavila že v podrobnostih in naši gospodarski krogi se raznim določbam upirajo, kar je tudi popolnoma naravno: novih bremen nihče ne prevzema rad. Ker pa tudi naši zastopniki v Beogradu zavzemajo enotno stališče glede teh vprašanj, je upanje opravičeno, da se bo dala marsikatera trdota v predloženih načrtih omiliti.

V Španiji vladajo kmetje

Nedeljske volitve preteklega tedna so v Španiji napravile pravi preobrat; republikanski socijalistični režim je izgubil svojo prvo besedo v državi, dasi volitve še niso popolnoma zaključene, je že sedaj jasno, da je po številu mandatov zmagalo kmetijsko radikalno špansko gibanje, organizirano v Partio agrario (kmetijska stranka), ki je dobilo 61 mandatov, medtem, ko jih je imelo pred volitvami kot opozicijska stranka samo 26. Po teh volitvah je postala španska kmetijska stranka največja in najmočnejša v državi. Pričakuje se sicer, da bo zmagovita kmetijska stranka sodelovala s klerikalci iz taktičnih razlogov, vendar pa to sodelovanje ne daje klerikalcem nobenega upanja, da bi se eventualno dali kmetje zaradi kakih »višjih idej« speljati na led ter zavrgli svoj radikalni program agrarne reforme in s tem postali spet sužnji na lastni zemlji, oziroma cerkvenih in privatnih veleposestvih.

Za in proti Sovjetski Rusiji

Živahno gibanje na Češkoslovaškem za priznanje Rusije — Proti so samo liberalni narodni demokrati

Severoameriško priznanje Sovjetske Rusije, ki je bilo eden največjih političnih dogodkov zadnjega časa, je sprožilo tudi v drugih državah vprašanje pravnega priznanja Sovjetske Rusije. Med drugim se o tem vprašanju živahno razpravlja v češkoslovenski javnosti, katere velika večina se izjavlja za to, da se Rusija prizna čimpreje. Proti priznanju se bori edino osamljena dr. Kramafova liberalna narodna demokracija, o čemer sodi večina časopisja, da bo pravceta znamenitost in redkost v zgodovini čsl. politike, ko se bo ugotavljalo, kako je v prvih desetletjih čsl. republike obstajala skupnica »naprednjakarjev«, ki v svoji trdovratni nespametnosti ni hotela priznati, da ni s sveta izginila šestina zemeljske površine, kjer je velika in močna Rusija.

Najvažnejši zakon za narodno zdravje, ki je zlasti važen za revna podeželska dekleta

Narodna skupščina razpravlja te dni o zakonskem predlogu, ki je zlasti za naše podeželje — pa tudi za mesta — velike važnosti, ker gre za ohranitev telesnega in moralnega zdravja visokega števila naših ljudi, posebno pa naših deklet, ki so prisiljena zapustiti svoj dom in si služiti svoj kruh v tujini, kjer so vsled nepoznanja razmer izpostavljena tisoč nevarnostim.

Svoj predlog je utemeljeval pred Narodno skupščino minister za socialno politiko in ljudsko zdravje Ivan Pucelj, ki je v daljšem govoru utemeljeval potrebo tozadavnega zakona, da se zlo spolnih bolezni in brezvestnega izkoriščanja neukih žensk čim temeljiteje zatre, kajti ne gre tu samo za zdravje našega rodu, ampak tudi za zdravje našega potomstva.

Država je poskušala že doslej to zlo omejiti, kolikor ga je mogla v okviru obstoječih zakonov, iti pa mora še dalje, da ne bo zaostala za drugimi kulturnimi državami.

Predlog zakona zahteva predvsem obvezno zdravljenje in siromaki se bodo zdravili brezplačno. Kdor pa se ne bo prijavil, bo kaznovan, ravno tako tudi oni, ki bi se neredno zdravili. Zdravljenje bo seveda tajno. Kaznovani pa bodo tudi tisti, ki vsled malomarnosti okužijo druge.

Zakon predvideva dalje, da se bo morala mladina s 15 letom starosti primerno poučiti o pomenu teh bolezni.

Posebno pozornost pa posveča novi zakonski predlog prostituciji, ki je glavni vir vsega zla.

Za to bo treba trgovino z dekleti postaviti pod ostro kontrolo in jo zafirati z vsemi sredstvi, ker je to moderno suženjstvo sramota za vsak civiliziran narod.

Važna je tudi določba o zdravniškem izpričevalu, ki ga bo moral poslej predložiti vsak ženin pristojni oblasti, predno se poroči.

Izvajanja ministra Pucelja je Narodna skupščina sprejela v vednost s splošnim odobranjem, tako da bo po vsi priliki predložen načrt zakona prav gotovo v kratkem sprejet.

Pri tej priliki naj naglasimo, da je bil minister Pucelj prvi, ki se je s potrebno energijo lotil rešitve vprašanja, ki je silne važnosti za socialno najbolj zapuščen sloj našega naroda, t. j. za naše služkinje. Te reve so bile doslej izpostavljene ne samo preziranju in omalovaževanju od strani »gospode«, ampak tudi v slučaju nevarnosti niso vedele, kam in kako, tako da so prav lahko postajale plen veliko- in malomestnih barab. Sedaj pa, ko je napravil minister Pucelj začetek, upamo, da se bo tudi rjasto kolo našega domačega socialnega skrbstva nekoliko zganilo in dalo tudi služkinjam njihove pravice, na drugi strani pa tudi potreben pouk, kaj naj služkinja naredi in kam naj se obrne, če si sama ne ve več pomagati. Nauk »Boga se boj« in »poštena bodi« je sicer prav lep, ampak je premalo; včasih je tudi poznanje postav in zaščita orožnikov in stražnikov prav dobra pomoč. Za ta zakonski predlog bo ministru Pucelju marsikatera siromašna rodbina lahko hvaležna.

V naslednjem priobčujemo najvažnejše določbe novega zakonskega načrta, ki bo brez dvoma kmalu postal zakon:

§ 3. Vsakdo, ki oboli ali je sumljiv, da je obolel na katerikoli spolni bolezen, ima pravico do brezplačnega zdravniškega pregleda in zdravljenja, če sam ne more nositi

stroškov, in sicer v vseh državnih in samoupravnih zdravstvenih ustanovah (bolnicah, vseučiliških klinikah, ambulanlah itd.) in pri sreskih in občinskih zdravnikih. Izvzeti so po zakonu o zavarovanju delavcev zavarovani, ki se bodo lečili v svojih zdravstvenih ustanovah.

§ 9. Moški, ki stopa v zakon, mora za poroko predložiti pristojni oblasti zdravniško izpričevalo, iz katerega je razvidno, da nima nobene bolezni, navedene pod § 1. zakona. Državni in samoupravni zdravniki bodo ta potrdila siromašnim osebam izdajali brezplačno. Ženska, ki ve, da je okužena ali iz okolnosti lahko sklepa na to, a vendar stopi v zakon, bo kaznovana po § 256. kaz. zak. Izdajanje lažnih uverenj bo kaznovano po obstoječih zakonskih predpisih. Če verski predstavnik ali predstavnik pristojne civilne oblasti ne dobi takega uverjenja od moškega, ki želi stopiti v zakon, pa ga vendar poroči, bo kaznovan po odredbi § 399., odst. 1., kaz. zak.

§ 10. Prepovedano je lečenje spolne bolezni brez osebne pregleda bolnika na podlagi pisma ali naročila ali s pošiljanjem

Prijateljska pogodba s Turčijo

Lep uspeh našega ministra za vnanje zadeve

V ponedeljek 27. novembra je bila podpisana v Beogradu prijateljska pogodba med našo državo in Turčijo. V imenu naše države jo je podpisal naš minister za vnanje zadeve g. Bogoljub Jevtić, v imenu Turčije pa turški minister za vnanje zadeve Teflik Rudži-bej.

Pogodba je plod vztrajnega diplomatskega dela prizadetih držav za pomirjenje Balkana, kjer igra današnja moderna Turčija kot lastnica Carigrada in važne morske ožine ob Bosporu še vedno vidno vlogo. S podpisom te prijateljske pogodbe so izbrisana vsa nasprotja med nekdanjo Turčijo in med našo državo in položen je temelj za prijateljsko sodelovanje obeh držav v bodočnosti.

★

Zbližanje med Avstrijo in Nemčijo

Med Avstrijo in »novo« Nemčijo je obstojalo do najnovejšega časa jako napeto razmerje zaradi prepovedi nemške »narodno-socialistične« propagande v Avstriji.

Te napetosti bo pa v kratkem konec, kakor je napovedal vodja »kmetske stranke« v Avstriji Winkler. Zastopniki »kmetske stranke« (Landbund) pojdejo v vlado, izstopili pa bodo iz vlade dosedanja najhujši protivniki Nemčije.

Zastopniki avstrijske »kmetske stranke« so sicer tudi za popolno neodvisnost Avstrije od Nemčije, hočejo pa na drugi strani doseči dobro razmerje z Nemčijo mesto dosedanje napetosti.

★

Krvava volilna borba v Rumuniji

Po odstopu kmetske vlade Vajda-Vojevode je sestavil novo vlado vodja »liberalne« stranke v Rumuniji Duca. Nova vlada je razpisala volitve za 12. decembra.

Volilna borba, ki se je razvila takoj po razpisu volitev, je postala silno živahna; tem bolj, ker so v boj posegle razne skupine, ki hočejo priti na krmilo tudi s silo. Takih malih skupin je več, a najbolj delavna je »železna garda«, ki razvije po celi deželi silovit teror, tako da so krvavi spopadi med pristaši »garde« in med orožniki na dnevnem redu. Vendar pa vlada upa, da bo to nasilje strla in dobila večino.

zdravila. Prepovedana je vsaka reklama zdravil za lečenje spolnih bolezni, pa naj bi bila ta reklama usmerna ali potom fiska, objav, letakov itd.

§ 11. Po odredbah kaz. zak. bo kaznovan, kdor brezvestno, tako s spolnim občevanjem kot na katerikoli drug način prenese spolno bolezen na drugega.

§ 12. Ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja bo preiskalo socialne vzroke, ki ustvarjajo in vzdržujejo prostitucijo in sicer z namenom, da ukrene vse potrebno, kar bo določeno s posebno uredbo. Isto ministrstvo bo v vseh večjih mestih ustanovilo domove, kamor bo začasno spravilo žene in dekleta, ki prihajajo v ta mesta za zaslužkom, a tudi za one, ki bodo izgubile službo. Ministrstvo bo tudi v zvezi z drugimi državami in strokovnimi oblastmi ter privatnimi organizacijami, zlasti pa z ženskimi društvi in društvi za pobijanje spolnih bolezni ustanovilo in vzdrževalo posebne ustanove, kamor bo pošiljalo a) moralno ogrožene in pokvarjeno žensko mladež in b) zaradi prostitucije kaznovane ženske in sicer zato, da bi se usposobile za zaslužek.

§ 14. Kdor se pregreši zoper določbe tega zakona, bo kaznovan, če delo ni kaznjivo po določbah kaz. zakonika, z zapornom do 6 mesecev ali z denarno globo do 5000 Din.

Amerika omejuje svoje kmetijstvo

Vlada severoameriških združenih držav skuša rešiti kmetijsko krizo z energičnimi ukrepi. Minister kmetijstva, Wallace, je proglašil, da bo uvedena kontrola na vseh kmetskih gospodarstvih. V najbližji bodočnosti bo za poljedelstvo določena le najrodovitnejša zemlja, vse ostale površine pa spremenjene v gozdove, parke in vrtove. Obenem pa je izjavil, da izgleda to, kar je vlada doslej ukrenila, sicer nekoliko teatersko, je pa to začetek velikih reform in načrtov. Danes pridelajo ameriški poljedelci toliko žita, bombaža in drugih pridelkov, da ga ni mogoče prodati za najnižjo ceno. Tej agrarni produkciji mora biti konec; že drugo leto se mora skriti površina obdelovalne zemlje za 14 milijonov hektarov.

★

Pomoč obubožanim japonskim kmetom

Znana je neverjetna skromnost kitajskih in japonskih kmetov. Zahteve njih vsakdanjega življenja so tako majhne, da si je težko predstavljati. Kljub temu pa je tudi japonsko kmetstvo ljudstvo zajela huda gospodarska kriza, kar ima seveda v celokupnem japonskem gospodarstvu težke posledice, kajti tudi na Japonskem velja resnica, ki smo jo že tolikokrat napisali v našem listu, namreč: če kmet nima, potem tudi drugi nimajo! Iz težkega položaja je japonskim kmetom znatno pomagala bogata finančna družba »Micut« s tem, da je dala 30 milijonov jenov (okoli 2 milijardi dinar, v) za ublažitev in pomoč obubožanim kmetom. To je torej kapitalistična pomoč, kajti ta finančna družba je pač bila toliko človeška, da je s tem darom dokazala, da je treba kravi, ki jo dan za dnem molzeš, dati tudi krme, zakaj ti 2 milijardi sta naloženi na visoke obresti — žuljev japonskih kmetov.

★

Velika letalska nesreča v Rusiji

V Charkovu v Sovjetski Rusiji se je pretekli teden na poskušni vožnji ponesrečilo eno največjih ruskih letal. Iz neznanega vzroka so odpovedali motorji in letalo je strmoglavilo na zemljo, kjer se je popolnoma razbilo, a pod razvalinami je našlo smrt vseh 13 ljudi, ki so bili v letalu.

Kje, kaj in koliko smo pridelali leta 1932?

Ministrstvo za kmetijstvo je izdalo statistiko o obdelani zemlji in o množini poljskih pridelkov v letu 1932. za vso našo kraljevino. Iz teh zanimivih podatkov povzemamo:

Vsa površina v kraljevini znaša 24 milijonov 866.500 hektarov. Od tega je 7 milijonov 102.127 ha (50-9%) polja, 157.070 ha (1-13%) vrtov, 1.843.460 ha (13-20%) travnikov, 4.250.085 ha (30-46%) pašnikov, 191.728 ha (1-37%) vinogradov, 258.639 ha (1-85%) sadovnjakov in 150 tisoč 634 ha (1-08%) močvirnatoga zemljišča; skupno 13.953.743 ha nasproti 13.792.995 ha v letu 1931.

Samo na Dravsko banovino pride: 310.962 ha (11-13%) polja, 11.130 ha (1-34%) vrtov, 257 tisoč 847 ha (41-08%) travnikov, 198.416 ha (23-91%) pašnikov, 23.882 ha (2-88%) vinogradov, 20.792 ha (2-51%) sadovnjakov in 6609 ha (0-8%) močvirnatoga zemljišča. Skupno 829.638 ha od celotne površine Dravske banovine v višini 1.619.700 ha.

Prijave slajenja mošta

Kraljevska banska uprava Dravske banovine opozarja vinske pridelovalce in obrtnike, ki so letos sladili svoje, odnosno kupljene vinske mošte na osnovi občnega dovoljenja slajenja po zakonu o vinu in p razpisu kraljevske banske uprave III. N. 7075/13 od 5. oktobra t. l., da to nemudoma prijavijo pristojnemu kontrolnemu organu in sicer s področja bivše Ljubljanske oblasti kletarskemu nadzorniku v Ljubljani, s področja bivše Mariborske oblasti pa pomočniku kletarskega nadzornika v Mariboru, lahko neposredno, ali pa po upravnem oblastvu dotičnega kraja.

»Prijave« je treba točno izpolniti in predložiti v dveh enakih izvodih po obrazcu A, ki je dodan pravilniku za izvrševanje zakona o vinu. To tiskovino je zaenkrat založila Mariborska tiskarna v Mariboru. Da se prihrani mnogo zamudnega prepisovanja, se priporoča, da tiskovino »Prijave slajenja mošta« po obrazcu A občine skupno naroče za sladilce na svojem področju proti naknadnemu plačilu neznatnih stroškov zanje s strani interesentov.

Proti tistim, ki so mošt sladili, a tega ne prijavijo po zakonitih predpisih, se bo postopalo po zakonu.

*

Mesta v naši državi

V naši državi je 86 mest, v katerih je od 10.000 do 300.000 prebivalcev. Največ prebivalcev ima Beograd z Zemunom in Pančevom, in sicer okrog 289.000, drugo največje mesto pa je Zagreb s 185.000 prebivalci. Subotica ima po zadnjem ljudskem štetju 100.000, Sarajevo okrog 80.000, Skoplje in Novi Sad nad 65.000, Ljubljana pa okrog 60.000 prebivalcev. Pri ostalih mestih se število prebivalstva tako spremenja: nad 30.000 Šibenik, Niš, Maribor, Bitolj, Veliki Bečkerek, Sombor in Senta, nad 20.000 Vršac, Velika Kikinda, Zemun, Kragujevac, Banjaluka, Pančevo, Karlovač in Mostar, nad 15.000 Stara Kaniža, Prizren, Dubrovnik, Leskovac, Kumarnovo, Tuzla, Tetovo, Priština in Sušak, ostalih 52 mest pa ima pod 15.000 prebivalcev. Med njimi je 19 mest, ki imajo pod 5000 prebivalcev.

Skupno število prebivalcev naših mest znašalo leta 1921. 1.464.447, deset let pozneje pa 1.939.235. V desetih letih je torej število mestnega prebivalstva naraslo za 474.788 ali za 32-48 odstotkov. Največje naraščanje števila prebivalstva je bilo v Beogradu, takoj za Beogradom pa v Novem Sadu, kjer se je v desetih letih število prebivalstva podvojilo.

Pridelali so v letu 1932. v vsej kraljevini (v metrskih stotih): pšenice 14 milij. 545.319, ječmena 3.915.140, rži 2.115.341, ovsa 2.692.282, turščice 47.929.650, soržice 451.248, debele pšenice 113.781, ajde 27.935, prosa 325.640, riža 31.556, fižola 1.499.649, graha 64.983, raznega straha 26.437, boba 50.051, grašice 273.239, krompirja 13.910.611, repe 4.145.246, pese za krmo 270.859, sladkorne pese 7.334.606, bombaža 3.919, lanu 106.347, lanenega semena 8.408, konoplje 212.803, konopelnega semena 9208, oljne repice 14.825, makovega semena 4119, maka za sok 2515, tobaka 169.191, hmelja 8249, cikorijske 106.685, zelja 2.595.715, čebule 835.289, paradižnikov 463.840, paprike 221.779, dinj 2.237.773, detelje 3.918.304, lucerne 2.993.690, sena 30 milijonov 27.348, buč 11.044.281, vina (hl) 4 milij. 387.138, češpelj 6.105.077, jabolk 1.614.910, hrušk 569.522, orehov 306.067, smokey 107.726, kostanja 162.445, oljčnega olja 41.684.

Obupna borba Židov za obstanek

V naturi Židov je, da so spretni trgovci in bankirji, kar jih je napravilo za denarne gospodarje v mnogih državah sveta. Ta njih gospodarska in finančna moč je v največji meri tudi vplivala na politični razvoj v posameznih državah; židovski magnati so bili vedno tisti, ki so delali takozvano »politiko za kulisami«, nikdar se niso silili v ospredje, v javnost, ni jim bilo za zunanjo papirnato slavo, a vendar so bili prav oni tisti, ki so strumno nategovali politične vajeti in najčešče diktirali ministrom tako politiko, ki je v prvi vrsti koristila njih blagostanju ter pomnoževala na račun »ljudske demokracije« židovska bogastva. Toda radikalni nacionalizem v nekaterih evropskih državah (v Nemčiji Hitler; na Poljskem poljska mladina) je potegnil te tajinstvene »ljudske prijatelje« iz njih skrivališč ter jih postavil pred ljudstvo in ljudstvo jih je obsodilo. Številna preganjanja so naravnost razgnala in razbila židovsko ljudstvo, iz čigar vrst se sedaj v imenu človečanstva pojavljajo protesti. Po vsem svetu razkropljeni Židi goje tudi misel, da bi se stalno naselili v svoji pradomovini Palestini, toda kot beremo, jih tudi doma ne marajo. Arabci so v Palestini uprizorili proti njim pravcete pokolje, v katerih je bilo ubitih mnogo židov. Kakor se je sicer javno mnenje hudo naperilo proti Židom, je jasno, da jim ne bo nič hudega, dokler bodo imeli kot bankirji sveta denar, potem jih pa nemara čaka ciganska usoda.

*

Borba za kmetske dolgove

Tudi bolgarski kmet je padel v dolgove. Sedanja Mušanova vlada je na željo društva Narodov izdelala predlog zakona o razdolžitvi kmetov, ki ga je D. N. tudi odobrilo. Predlog je bil sedaj v razpravi v kmetskem vladnem svazu; Klub kmetskih poslancev je predlog zakona odločno zavrnil ter zahteva znatno znižanje kmetskih dolgov. Vsled tega sta v vladi nastala dva tabora, kmetijci in liberalci. Kmetijci zahtevajo, da se znižajo kmetski dolgovi za 50 odstotkov, ostanek pa spremeni v dolgoročno posojilo z nizkimi obrestmi; proti temu se pa ostro borijo meščanski liberalci in demokrati, ki so proti vsakemu znižanju kmetskih dolgov. Borba se je zanesla v celo politično življenje — kmetje pa v resnici le od daleč gledajo, kako se gospoda »vneto brigajo« zanje.

Pristopajte h Kmetijski Matici.

Nož in kol...

Umor na Vidmu pri Krškem — Žrtev podivjanih ponočnjakov

Preteklo soboto popoldne so našli na Vidmu pri Krškem v njenem stanovanju 63-letno vdovo Marijo Juvančičevo — umorjeno. Neznani morilec ji je zabodel nož v levo sence.

V hiši je bilo vse razmetano; dokaz, da je ropar iskal denar. Umorjena vdova je bila namreč na glasu, da je precej pri denarju.

Orožniki v Senovem so takoj uvedli preiskavo. Kaže pa, da zločinca ne bodo lahko izsledili, če ne bo pomagalo naključje. V brežiškem okraju je bilo namreč zadnja leta izvršenih precej težkih zločinov, ki jih še do danes niso mogli pojasniti.

V noči od sobote na nedeljo pa so v Ljubljani neki hlapci ponoči okrog 2. ure napadli neko drugo družbo, v kateri se je nahajal tudi strojni stavec Kocmur, ki se je pozno ponoči vračal od nočnega dela domov in čisto slučajno zašel v družbo svojih znancev. Dva hlapca sta skočila med preprirom nenadoma na cesto z ročicami v rokah in eden je udaril z ročico tiskarja Kocmurja tako močno po glavi, da je Kocmur v nedeljo dopoldne v bolnici umrl.

Kakor vse kaže, bo morala naša javnost vendar že enkrat začeti razmišljati o posledicah strahovite podivjanosti in neverjetne posurovelosti, ki se med nami vedno bolj širi, pa ne samo na deželi, ampak tudi po mestih. Prepešstvo ne sme več veljati za »junaštvo« — ali pa bomo enkrat dobili še nož in kol v naš grb, če to zverinjaško divjanje ne bo ponehalo.

*

Atentator Ogrin obsojen na 2 leti in 6 mesecev robije

Atentator Fran Ogrin iz Zaboršta v občini Dol pri Ljubljani je bil za dejanje bombnega atentata, ki ga je izvršil 27. junija lanskega leta ob 2. uri po polnoči na šol. upravitelja g. Nikolaja Einspielerja v Dolu, kaznovan pred kazenskim senatom na 2 leti in 6 mesecev robije. Po našem mnenju zasluži vsak tak atentator najmanj gavgel!

*

Cerkev v mlečni kopeli

Westminsterska opatija ni le najlepša in najznamenitejša cerkev glavnega mesta angleškega imperija, ampak sploh največja znamenitost Londona. V njej počiva shranjena zgodovina te velesile: kralji in ministri, maršali in vojskovodje, pesniki, umetniki in slavni znanstveniki so našli v okrilju te znamenite stavbe svoje poslednje počivališče in sanjajo tu večni sen.

Tekom stoletij je seveda židovje mnogo trpelo. Ze londonska megla sama stavbam ni v prid, še bolj pa ji škodujejo prah, dim in sapa iz raznih tovarniških dimnikov osem milijonskega mesta. Vsi ti škodljivi činitelji sicer polagoma, vendar vztrajno glodajo židovje. Ako ne poseže vmes zdravilna roka, bi doletela slavna cerkev ista usoda kakor jetičnega bolnika. Strupeni zob časa bi jo s pomočjo prej imenovanih činiteljev počasi popolnoma ugonobil.

Da to preprečijo in rešijo veličastno podobo svojega narodnega ponosa in moči, so se Angleži odločili za svojevrstno »zdravljenje«. Oddelek za oddelkom v cerkvi umivajo z mlekom. Znanstveniki namreč trdijo, da bo kopel v svežem mleku pomladila židovje, mu dala bolj sveži videz in povečala tudi njegovo odpornost.

Poizkus je vsekakor zanimiv in smo prav radovedni, kako se bo obnesel.

Mladina

Škofja vas. Lepo število iger je že priredilo naše Društvo kmetijskih fantov in deklet. Naši fantje in dekleta se ne ustrašijo nobenih zaprek v tem oziru in gredo krepko naprej. Za sedaj so naštudirali novo igrano »Za staro pravdo«, ki nam predločuje borbo naših pradedov za svobodo in pravico. Omenjena predstava se bo vršila to nedeljo, dne 3. decembra v posojilniški dvorani v Vojniku. Pričetek bo ob pol 4. uri popoldne. Ker se bo igra predvajala prvič in z ozirom na njeno posebnost vlada v vsej okolici veliko zanimanje.

Braslovče. Kmetško mladinsko gibanje je zajelo tudi našo okolico. Kot spomladansko solnce ogreva duše naših fantov in deklet ter jih drami k samostojnemu udejstvovanju. Razveseljivo je dejstvo, da mladina spoznava važnost svoje organizacije, v kateri se hoče izpolnjevati za bodoče življenje. — Pretečeno nedeljo 26. novembra se je vršil sestanek kmetške mladine pri tov. Rojniku v Sp. Gorčah, kjer smo postavili temelj naši organizaciji, Društvu kmetijskih fantov in deklet. Izvolili smo si pripravljalni odbor, ki ima nalogo vložiti pravila in pripraviti vse potrebno za delovanje novega društva. V naše vasi stopa novo življenje; staro zavržimo in ustvarjamo novo, to je dolžnost vseh zavednih kmetijskih fantov in deklet.

Teharje pri Celju. Pri nas ustanovljeno Društvo kmetijskih fantov in deklet je v polnem razmahu. Težak je vsak začetek in tudi naš. Sedaj organiziramo društveno knjižnico, ker se zavedamo, da je treba naši mladini izobrazbe, katero si bo pridobila s čitanjem. Ko prihajajo dolgi zimski večeri, ne pozabimo na to in vsi od prvega do zadnjega — knjigo v roko!

Beričevo pri Ljubljani. Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet priredi v kratkem gospodinjstvi tečaj, ki bo trajal tri mesece. S tem hočemo dati tudi našim dekletom priliko, da se izpopolnijo v gospodinjstvu in kuharstvu za svoj bodoči poklic. — V nedeljo, dne 19. novembra smo pa priredili v našem Kmetškem domu igro »Razbojnik Gusaj«, ki je vzeta iz kmetškega življenja. Uspela je prav dobro v splošno zadovoljstvo gledalcev in igralcev.

Leskovce pri Krškem. V poletnih mesecih smo imeli dovolj dela na polju in smo morali prosvetno delo začasno opustiti. Organizirali smo edino tekmo koscev, v zvezi s krškim pododborom, v Krški vasi. Zdaj pa, ko so daljši večeri in manj dela, se zopet sestajamo redno vsak dan v društveni sobi, kjer nam ob tovariškem pomenku prehitro mine večer. Da razveselimo za Miklavža leskovške otroke, priredimo na predvečer Miklavževega dne »Miklavžev večer«, katerega glavni namen je obdaritev najrevnejših leskovških otrok. Da se pa večer še olepša, priredimo veseloigro enodejansko »Pot do srca«. To bo prva prireditev v tej jeseni, zato upamo, da se Leskovčani v častnem številu odzovete. Vstopnina prosta. Pri tej priliki lahko omenimo, da je število članstva zopet naraslo.

Križevci pri Ljutomeru. Sokolsko društvo Križevci priredi v proslavo 1. decembra svečano akademijo v nedeljo dne 3. decembra ob 3. uri popoldne v dvorani brata Josipa Kosija. Na programu je: Govor, telovadne, pevske, deklamacijske in tamburaške točke. Nastopili bodo vsi telovadni oddelki. Veselo dejstvo je, da so se pomnožile vse naše telovadne vrste, tako da je nastalo v društvu res pravo sokolsko življenje. Vse prijatelje sokolstva, kakor predstavnike tukajšnjih korporacij, vabimo na akademijo, da se je udeleže v čim večjem številu. — Zdravo!

Nova vlada v Franciji

V Franciji so dobili te dni novo ministrstvo, ki ga je sestavil Chautemps (reci: Šotán). Nova vlada pa je pravzaprav stara vlada, ker ji pripada 14 ministrov, ki so sedeli že v prejšnji vladi.

Glavna naloga nove vlade je ureditev državnih financ.

Za vnanjo politiko Francije ne pomeni nova vlada nobene izpremembe.

★

Nemčija popušča?

V nemški vnanji politiki se pripravljajo, kakor kažejo vsi znaki, zanimiv preokret. Nepomirljivost in nepopustljivost kanclerja Hitlerja se je vpognila pod pritiskom dejanskih razmer in Hitler je baje pripravljen pogajati se s Francozi. Ta pogajanja naj bi Nemčiji zopet odprla pot nazaj v Društvo narodov in na konferenco za razorožitev.

To Hitlerjevo odločitev tolmačijo nekateri krogi s tem, da se Nemčija še ne smatra za dovolj pripravljeno za novo vojno, ampak da hoče pridobiti časa. Odločnost Francije pa nam daje upanje, da tudi nemški hrast ne bo zrastel do neba.

Dopisi

Novo mesto. Pretečeno nedeljo, 26. t. m. je dobila novomeška gasilska župa novo upravo po novem gasilskem zakonu. Ob 10. uri se je sestalo v mestni posvetovalnici 39 gasilskih društev po svojih zastopnikih iz dosedanje novomeške in krške župe k izrednemu občnemu zboru, da se izbere vodstvo skupne župe v območju novomeškega sreza. Občni zbor je vodil župni načelnik g. Karol Jevšček, na čigar predlog je bil z navdušenjem vseh zborovalcev poslan udanostni brzojav Nj. Vel. kralju ter pozdravna brzojavka ministru za telesno vzgojo Hanžeku. Zanimivo poročilo o dosedanji gasilski župi Novo mesto (brez krškega dela) je podal župni tajnik g. Avsec France. Povedal je, da je štela ta župa 27 društev z 860 izvršujočimi člani, 525 podpornimi in 61 častnimi člani. Imela je 34 brizgaln, 37 voz, 2 avtomobila, 9559 metrov cevi, 769 oblek, 488 čelad in 149 pasov za izvrševanje gasilske dolžnosti. Gasilskih domov z orodjarnami vred je bilo 27, tedaj je imelo vsako društvo svoj dom. Premoženja je imela župa: v nepremičninah (domovi i. t. d.) Din 1.125.000—, v premičninah Din 878.729— (razno orodje), gotovine v blagajnah društev pa je bilo Din 48.540—, dolgovi znašajo dinarjev 890.000—. Aktivna je sedaj župa za dinarjev 1.162.269—.

Glasom blagajnikovega poročila ima župa (centralna uprava v Novem mestu) dinarjev 6.005-05 gotovine v blagajni.

Po 10 minutnem odmoru je bila nato z vzklikom izvoljena naslednja župna uprava za dobo 3 let po § 42. gasilskega zakona iz tekočega leta: starešina Karol Jevšček, njegov namestnik J. Windischer, tajnik France Avsec, blagajnik Karol Agnitsch, vsi iz Novega mesta. Odborniška mesta so se porazdelila med gg. Frana Bulca iz Mirne, Rajca Frana iz Novega mesta, I. Dekvala z Dvora in Jožefa Prusnika iz Orehovice, tako da bodo vsi deli sreza enako zastopani. Za delegata v gasilsko zajednico je izvoljen g. Fran Bulca iz Mirne. Nadzorstvo župe bodo vodili gg. Ivan Rom, župan v Toplicah, Jernej Zupančič iz Mirne peči, Fran Bernard iz Novega mesta, Ivan Pečauer iz Črmošnjic in Ciril Hartmann iz Žužemberka.

Zelo umesten je bil poziv župnega delegata g. Bulca na vse člane in tovariše, naj skušajo iz gasilskih čet odpraviti vsak kvarni politični duh ter delajo le za blazor bližnjega in s tem hkrati za domovino in njen napredek.

Kolinska

Naš pravi domači izdelek!

Trebje. V nedeljo smo obhajali pri nas lepo spominsko svečanost, ko smo odkrili spomenik padlim vojakom-rojakom. Ves kraj je plapolal v zastavah in bil bogato okrašen z zelenjem, da so bili domačini in gosti prijetno iznenadeni, ki so prihajali dopoldne k nam. Po dopoldanski maši se je zbrala gosta množica ljudstva na prostoru pred spomenikom, tako da so reditelji komaj mogli razvrstiti goste od blizu in daleč na primerno mesto. Med gosti smo videli zastopnika naše armade g. kapetana Stanojeviča, prišli pa so tudi zastopnik društva »Krka« g. dr. Perko, vojne dobrovoljce je zastopal g. Vladimir Fabjančič, četnike g. Hrovatin, bojne organizacije ljubljanske okolice pa g. Marinko z večjim številom svojih tovarišev. Da niso manjkali zastopniki Sokola je umevno.

Ko se je zbral na svojem mestu domači občinski odbor s predsednikom Mikličem na čelu, je pričela duhovščina cerkvene obrede. Med obredi je pevski zbor krasno zapel pesmi »Padlim junakom« in »Oj Doberdob«, nato pa je ravnatelj g. Kuster imel govor v čast padlim borcem, ki je izvalil marsikatero solzo iz oči.

Slavnost se je nato nadaljevala v dvorani »Doma«, kjer je sledil govoru, eden lepši in ginljivejši od drugega. Bivši voj. kurat g. Bonač je govoril o domovinski ljubezni, s katero so se naši fantje in možje še vedno borili, zastopnik bojevnikov iz ljubljanske okolice g. Marinko pa je kazal na krasni spomenik kot na opomin za mir, a tudi kot opomin zvestega izpolnjevanja dolžnosti, če nas bo zopet klicala domovina.

Po govorih so pevci zapeli še več narodnih pesmi, na poziv g. dekana pa je bila z velikim odobravanjem poslana udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju.

Vsa svečanost je potekla v najlepšem redu in spomina padlih naših vojakov vredno in dostojno, tako da bo ostalo vsem udeležencem gotovo v trajnem spominu.

Edina cesta med Jugoslavijo in Bolgarsko

V beograjski »Politiki« piše dr. Stojadinović, bivši minister financ, med drugim, da je jugoslovansko-bolgarska meja dolga 700 km ter popolnoma zaprta. Na obeh straneh stojte goste straže z bajoneti. Pot preko meje pa je dovoljena le v dveh smereh: po železnici iz Niša v Sofijo ter po znameniti »carigradski« cesti. Slednja je, čimbolj se bližamo bolgarski meji, čisto zarasla s travo, na meji pa popolnoma zelena. Drugih zvez med obema državama pravzaprav ni. ◀

Novice

Nazadovanje trgovine in obrti

V Dravski banovini je bilo v prvih 9 mesecih letošnjega leta prijavljenih na novo 611 trgovskih obratov, objavljenih pa 1485.

Število trgovin je torej padlo v tem razdobju za 874.

Prav tako žalostne so razmere v obrti. V prvih 9 mesecih letos je bilo prijavljenih na novo 723 obrtnih obratov, 1694 pa objavljenih.

Število obrtniških obratov je torej padlo v 9 mesecih za 971.

*

Stefanciosa Anton — častni občan. Občina Donačka gora je ob likvidaciji in priključitvi k občini Rogatec imenovala g. Antona Stefanciosa za svojega častnega občana kot priznanje in zahvalo za trud in nesebično delo za napredek občine in njenih občanov.

Hudiča je videl te dni neki rokodelski pomočnik na Gorenjskem. V prijatni družbi se je fant napil žganja tako, da je komaj prišel domov, kjer je pripovedoval čisto resno, da je videl hudiča... Domači so poklicali zdravnika, ki je kmalu spoznal, pri čem je. Ko se je fant dobro prespal, se je tudi »prikazen« kmalu pojasnila. Fant je domov grede videl iskre, ki so švigale iz elektrovida po neki pretrgani žici!

Zile na vratu si je prerezal sin nekega posestnika iz Pobrbe v Slov. Krajinu. On je bil bogat, njegovo dekle pa revno in fant si je zaradi tega hotel vzeti življenje.

Himen. V Ljubljani sta se poročila tovariš Vladimir Kreft, bivši tajnik Zveze kmetijskih fantov in deklet, s tovarišico Marico Kreft, strokovno učiteljico, rojeno Skočir. Mlademu paru naše iskrene čestitke!

Vlak je povozil na postaji Št. Vid nad Ljubljano 15 letnega ključavničarskega vajenca Ivana Križaja. Vlak mu je zmečkal levo nogo.

Nesreča na lovu. Pri lovu na zajce, ki so ga priredili pri Tržišču na Dolenjskem, je neki lovec po nesreči obstrelil znanega posestnika in trgovca g. Josipa Prijatelja iz Tržišča. Ponesrečenca so prepeljali v Leonišče v Ljubljani. Kakor čujemo, pa stanje g. Prijatelja ni nevarno.

Obsojeni sleparji. Mariborsko sodišče je obsodilo 3 »trgovce« s kokainom, ker so ljudi sleparili ne samo s tem, da so prodajali prepovedani kokain, ampak tudi s tem, da so prodajali ljudem razne zmesi za pravi kokain. Eden od teh trgovcev je dobil 2 leti in 4 mesece težko ječe, drugi poldruge leto, tretji pa 14 mesecev.

Po nesreči je ustrelil odvetnik dr. Pintar v Murski Soboti, splošno spoštovan mož, mladega fanta, ki je prišel v njegovo stanovanje na poziv njegove soproge pomagat preganjati tatove. V domnevi, da ima pred seboj tatove, je sprožil dr. Pintar puško, nevedoč, da je njegova žena med tem poklicala tri fante na pomoč. Nesrečo najbolj obžaluje odvetnik sam.

Še imajo ljudje denar. Pri sodiščih v Dravski banovini so plačali ljudje samo na taksah za mesec oktober nad 800.000 Din!

Rešena zagonetka samomora. Kakor smo poročali, so našli pri Krškem pred več dnevi truplo mlade, neznane ženske. Sedaj so doznali, da gre za neko Rusinjo, ki je bila v Zagrebu omožena. Hodila se je zdraviti v Krško, kjer si je v okolici sama vzela življenje.

Zelenjadarski tečaji v kranjskem srezu. — Sreski kmetijski odbor kranjski priredi tekom meseca decembra tri specialne poučne tečaje o zelenjadarstvu in povrtninstvu in sicer v Kranju, Trziču in v Škofji Loki. V Kranju bo tečaj v ponedeljek dne 11. decembra t. l. v 5. razredu deške osnovne šole (pritličje), v Trziču v ponedeljek dne 4. decembra t. l. v telovadnici meščanske šole, nadalje v učilnici mlekarke šole v gradu Puštalu pri Škofji Loki v nedeljo dne 17. decembra t. l. od 9:30 dop. do 12:30 ure. V vseh treh primerih se bodo pričela predavanja točno ob 9. uri dopoldne in bodo trajala do 12. ure. Ti tečaji so za okolico omenjenih mest nujno potrebni in bodo nedvomno koristili posestnikom, ki prodajajo zelenjavo in povrtnino v teh središčih. Vsa tri mesta, posebno pa Kranj ima vsak ponedeljek in petek veliko število kupcev za povrtnine. Ti čim dalje bolj želijo in zahtevajo boljše blago. Tega pa okoliški kmetje ne donajajo na trg, ker ga nimajo, oziroma ker ne znajo pridelovati kvalitetne povrtnine. Vsled tega prihaja precej povrtnine od drugod za nerazmerno visoke cene. Od boljšega vrtnarstva bi imeli korist kmetje in meščanski konzumenti. Zato je želeli, da bi obiskalo tečaj čim večje število okoliških posestnikov in gospodinj. Predaval bo znani strokovnjak — specialist gosp. Josip Štrekelj iz Ljubljane.

Nad 3 milijone dinarjev so izdali letos Ljubljanci za sadje samo v mesecih septembra in oktobra. Toliko sadja so namreč v tem času zatrošarinili v Ljubljani in če računamo, 1 kg sadja le 3 Din, vidimo, da so Ljubljanci v 2 mesecih izdali za sadje nad 3 milijone Din.

Denar so pripeljali z avtomobilom v Litijo za cestni odbor. Bilo je 200.000 dinarjev samega kovanega denarja.

Damjan Vahen:

Simonovina

1.

Zvonovi so odzvonili Avemarijo, Simon pa je hitel po močno izvoženi poti pri vasi. Zvonik vaške kapelice je blestel še v zadnjih žarkih zgodnje pomladanskega solnca, ki je tonilo za goré, vaške bajte pa so le še v medlih obrisih kazale svoja lica prihajajočemu.

»Odkar je na Svetinovini zagospodaril Koščarjev Janez, odkar je tujec sedel na gospodarjevo mesto, odkar je na Svetinovini zagospodovalo Koščarjevo ime — sem tujec, tujec, ki nima pravice sesti za očetovo mizo. Domov, na dom svojega očeta se vračam in zahteval bom svoje pravice, pravice svojega imena!«

Korak mu je zastal, ko je stopil na rodni prag, preko katerega se je utrujen od dela vračal vesel, polen življenja in upov, da bo ta prag nekoč njegov.

Ponosno je stopil preko praga, odrinil vrata in vstopil. Ne da bi pozdravil, ne da bi se ozrl na svojo sestro, na njenega moža, je vstopil, sedel za mizo, za katero je posedal, preden je prišel v hišo Koščar.

Smrtna tišina je vladala v sobi, le tiktakanje ure jo je trgalo.

»Si se premislil? Tisoč kron dobiš in hrano,« ga je pičil Koščar s svojim hreščecim glasom.

»Naj bo!«, je jezno odgovoril Simon.

2.

Vso noč ni spal. V glavi mu je brnelo: »Tisoč kron dobiš in hrano!«

»Hlapec na svojem... Svetin hlapec na Svetinovini!«, je govoril sam s seboj z obupnim, napol blaznim glasom.

»Svetin na Svetinovini — hlapec!«, se je iztrgalo iz obupno in drzno se dvigajočih mu prsi. Glavo je zaril v žuljeve dlani in bridko ihtel.

Solnce je vstajalo izza gora, prvi žarki so pozlatili hiše, a Simon je že bil na polju. Delal je, kot da dela zasé, lepo je ravnal z živino, kot da je njegova... Pa tudi živina ga je poznala

in oral je brez poganjača. Pozno popoldne ga je našlo še teščega, naslonjenega na plug. Pozno v noč se je vrnil.

»Kje pa si bil ves dan s konji? Če boš tako postopal še tisoč kron ne dobiš!«, je rjul nad Simona Koščar, Simon pa se ni zmenil za njegovo vpitje. Z mirnim glasom mu je odgovoril: »Na Pristavi sem oral.«

»Na največjo njivo si se spravil, pa še brez poganjača. Ne poznaš mojih njiv, kakor opažam.« Simonu je zalila rdečica obraz, v očeh mu je zadivjala bolelost.

»No, koliko pa si jo zoral. Še pol ne, ko je tako vražje dolga,« je nadaljeval Koščar.

»Vso in pobranal sem,« je odgovoril Simon in z očmi ošinil sestrin obraz, nato pa je jezen odšel na vas. Ko pa je prišel pod vaško lipo, je zvriskal, da so vztrepotala sreca deklet. Poznan jim je bil Simonov vrisk, vrisk najlepšega in najpridnejšega fanta vse fare. In dolgo, dolgo je vriskal.

Odpirala so se okna in zaspani obrazi deklet so se pokazali iz njih. On pa je šel skozi vas in pel:

»Ko so fantje proti vasi šli, vriskali so in prepevali...«

In ko je prišel pod okence Malnarjeve Minke, je zapel:

»Odpri, odpri mi okence...«

Naslonil se je na zid in zrl v nebo. Zvezde so migljale, blestele in vsaka mu je bila biser, nov up... In iz teh sladkih sanj ga je zbudila Minka s svojimi mehkim besedami:

»Simon, moj Simon.«

In govorila sta do ranega jutra...

3.

Dnevi so prehitevali dneve, jesen se je približala... Na dan sv. Mihaela so se zmenili, da bo Koščar plačal Simonu tistih tisoč kron.

Sv. Mihaela dan. Solnce je vstalo pozneje kot druge dni in temni oblaki so se kopičili na nebu.

Simon je še ležal. Marjana in Koščar pa sta se razgovarjala, kako bi Simona pripravila ob že prisluzen denar.

»Daj mu jih, daj! Moj brat je in pridno je delal,« je prigovarjala Marjana, Koščar pa se je izgovarjal:

»Dal bi mu jih, pa jih nimam. Kje pa naj jih vzamem? Hosto sem izsekal, pa je ni nihče kupil. Vsakdo je rekel, da je pregrčava.«

»Saj ti je Simon govoril, da je treba hosto očistiti, ti pa se nisi zmenil za njegove besede.«

»Kdo mi bo ukazal? Jaz sem gospodar in konec! Živina je lačna, hlapec pa leži. Denar si izposodim in poženem ga — še danes!«, in je odšel.

Marjana si je zakrila obraz z rokami in jokajoče tarnala:

»Dolg na Svetinovino, ki še ni bila zadolžena!«

4.

Molče so obedovali. Koščar je zdaj pa zdaj poličal s svojimi pijanimi očmi Simonov obraz, ki se je zadovoljno smehljaj. Po obedu pa je Koščar vrgel na mizo zavitek papirnatih bankovcev, dejal:

»Tu imaš in glej, da se pobereš.«

Simon je molčal. Pobral je denar in odšel iz hiše naravnost k Malnarjevim.

In Svetinov rod je zagospodaril na Malnarjevini. Koščarjeva kri pa je prinesla na Svetinovino sramoto — dolg!

5.

Vedno večji dolgovi so trli Koščarja, vedno nestrpnější so postajali upniki. In Simon, priden in delaven gospodar je reševal svojo rodno grudo, odplačeval upnika za upnikom. In kmalu je postal upnik svoje rodne hiše.

»Moja bo, moja bo Svetinovina, moja rodna gruda,« ki jo je tujec osramotil; moje bodo njive, ki jih je pojil znoj mojih prednikov...«, je govoril sam s seboj, kadar je zašel med zamenjane njive Svetinovine.

Svetinovina je postala Simonova last. Kupil jo je za tisoč kron, za prvi sramotni dolg na njo.

Preselil se je v svojo rodno hišo in združil Svetinovino in Malnarjevino v eno posest, ki so jo ljudje začelo nazivati po Simonovem imenu

»Simonovina.«

Mlad požigalec. Orožniki so te dni prijeli komaj 12-letnega fanta, ker je z vžigalnikom upalil hišo posestnika Alojzija Lebarja v Gorišnici.

Srebrna poroka. Srebrno poroko sta praznovala pretekli ponedeljek poslanec za kamniški okraj g. Anton Cerar in njegova soproga. Uglednemu paru iskreno čestitamo.

Kathreiner Kneippova sladna kava je s svojo kakovostjo in izdatnostjo nenadkriljiva! Pazite na tovarniški znak!

Vlak je povozil tri delavce med postajama Kopelo in Orlovac. Eden od delavcev, Marko Makrovič je bil takoj mrtev, dva delavca pa sta bila nevarno ranjena. Delavci, ki so šli po progi na svoje delo, zaradi goste megle niso opazili vlaka, pa tudi ropota niso slišali.

Lep dohodek so vrgle letos ljudem gobe. Lansko leto so dobili ljudje za sveže in suhe gobe okoli 12 milijonov dinarjev, letos pa cenijo vrednost prodanih gob še višje. Nabiranje gob in pravilno ravnanje z njimi je torej prav dobičkanosno.

Nov premogovnik so odprli v okolici trga Motnika. Premog so že začeli kopati in upajo tudi, da ga bodo dobro prodali, ker je baje prav dobre kakovosti.

Za 35.000 dinarjev je oropal neznan moški blizu postaje Bratonci v Prekmurju dve delavki, kj sta se vrnili iz Francije. Omamil ju je baje z nekim praškom, potem pa jima odvzel ročni torbici z denarjem.

Zaradi tatvine rib je obsodilo ljubljansko sodišče nekega fanta iz Škofje Loke na 12 mesecev zapora. Ukradene ribe bodo torej precej drage.

V Savo je padel na Jesenicah gosp. Anton Zugvic, ravnatelj Konsumnega društva. Na ozki brvi je spodrsnil in padel v deročo reko, da je bila vsaka pomoč zaman.

Vesti iz sveta

Največjo elektrarno na svetu grade sedaj v Švici v Wallisu. Voda pada 1750 metrov visoko na turbine, cevi pa morejo vzdržati pritisk 180 atmosfer.

Najvišji most na svetu grade tudi v Švici, pri Wallisu. Most se bo vzpenjal 187 metrov visoko nad reko.

Napad na angleškega kralja. Ko je po končanem prestolnem govoru odhajal angleški kralj iz skupščine, je stopil predenj delavski poslanec Govern, ki je zaključil svojo kritiko politike z besednim napadom na kralja, češ: »Sramujte se! Lahko bi več mislili na ljudi, ki umirajo od gladi!« Ta napad je konservativno angleško javnost silno razburil. Demokracija, kaj?

Litvinov, zunanji minister Rusije, se bo ob povratku iz Amerike, ustavil tudi v Italiji, kjer bo imel politični razgovor z Mussolinijem.

Krizi primerne nizke cene

je nastavila znana trgovina

Ivan A. Grosek v Trebnjem

Citajte dokaze:

Rjavo kotenino . . . . . od Din 5'50 naprej
 Belo platno . . . . . od Din 6'50 naprej
 Tiskovino (kambrik) . . . . . od Din 7'— naprej
 Na dve strani tiskano tiskovino . . . . . od Din 11'50 naprej
 Barhente za obleke . . . . . od Din 9'— naprej
 Flanelaste barhente . . . . . od Din 7'— naprej
 Moško hlačevino . . . . . od Din 25'— naprej
 Moško sukno . . . . . od Din 25'— naprej
 Ženske nogavice . . . . . od Din 6'— naprej
 Kovtre, težke in trpežne od Din 80'— naprej
 Konjske odeje . . . . . od Din 35'— naprej
 Klubuke, moške . . . . . od Din 28'— naprej

Velika zaloga usnja in podplavov, še vse po starih, nizkih cenah. Dalje imam stalno v zalogi in po najnižjih cenah vsakovrstno špecerijo, železino, porcelan, steklo, umetna gnojila, strešno opeko, betonsko železo in traverze, stroje za luščenje koruze, štedilnike, sobne pečice »gašperčke«, ter vse drugo, kar se rabi za dom. Za neveste in ženine imam vse, kar spada k bali, še posebno poceni. Na vprašanje, zakaj je ravno pri Groseku v Trebnjem vse tako poceni, pa odgovarjam sledeče: Zadovoljim se z najmanjšim dobičkom, blago naročam v velikih količinah direktno v tovarnah. Trgovino imam v lastni hiši. Kovtre in drugo perilo izdelujem doma. Ker me moji odjemalci podpirajo s pogostnim obiskom in v velikem številu, se držim stare slovenske rečenice: Pogosta pa mala merica.

Priporočam se vsem cenjenim odjemalcem

Ivan A. Grosek, Trebnje

17.600 metrov višine je dosegel ameriški poročnik Seadtle pri poletu z balonom.

Ogromno tihotapstvo je bilo odkrito na nemško-nizozemski meji. 21 tihotapev, ki so tihotapili cele tone tobaka, čaja in kave, je bilo obsojenih na pol milijarde Din globe ter 16 let ječe.

Krvavi upor kaznjencev je izbruhnil v ameriškem mestu Filadelfiji; nad 1500 kaznjencev si je hotelo z orožjem in uporom utreti pot v svobodo.

V Ameriki bo odslej strogo kontroliran ves uvoz in izvoz; nadzorstvo bo vršil poseben odbor, ki ga je imenoval Roosevelt.

Žrtev malarije. V kitajski provinci Honan je malarija doslej pobrala 50.000 ljudi; 95 odstotkov vsega ljudstva pa je okuženo s to grozno boleznijo.

Na pot okoli sveta se je podal neki nemški novinar v majhnem čolnu iz kavčuka; pot okoli sveta kani premeriti v 14 letih.

V Leningradu bodo z decembrom odprte trgovine do polnoči.

30.000 let star grob je v Palestini odkrila neka angleška arheološka ekspedicija. To je doslej najstarejši spomenik iz pradavnih časov.

Veselje »mokrih« američanov. Za 5. decembra, ki bo uradno proglašen konec prohibicije, pripravljajo v Sev. Ameriki velikanske slavnosti in svobodno popivanje. Zmaga alkohola!

Starodavne grobove iz prvih časov krščanstva so odkrili v Fogii v Italiji.

Bolgarski kralj Boris obišče 17. decembra Beograd.

Predsednik rumunske kmetijske stranke je postal Mihalache na mesto odstopivšega Vajde Voevode.

Mesto v plamenih. Ogromni gozdni požar v Sev. Ameriki je zajel mesto Tukuiga, kjer je bilo upepeljenih nad 300 hiš.

Valute

1 ameriški dolar	Din 36'80
1 nemška marka	Din 13'65
1 švicarski frank	Din 11'10
1 angleški funt	Din 190'—
1 francoski frank	Din 2'25
1 češkoslovaška krona	Din 1'70
1 italijanska lira	Din 3'02

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1933, se mora do nadaljne odredbe dodati še 28 1/2 % na ime »prima«. To se pravi, ako prodaš 1 ameriški dolar po kurzu Din 48'80 in dobiš še 28 1/2 %, dobiš za dolar Din 62'70. To velja tudi za vse ostale tuje valute.

Avstrijski šiling v privatnem kliringu Din 8'85.

Tržne cene

v Dravski banovini

Voli, žive teže, I. vrste	1 kg Din 4'— do 4'50
Voli, žive teže, II. vrste	1 kg Din 3'— do 3'50
Voli, žive teže, III. vrste	1 kg Din 2'— do 3'—
Krava, žive teže, I. vrste	1 kg Din 2'— do 3'50
Krava, žive teže, II. vrste	1 kg Din 1'90 do 2'50
Teleta, žive teže	1 kg Din 4'— do 5'50
Prašiči, debeli, živa teža	1 kg Din 7'— do 8'—
Prašiči, debeli, zaklani	1 kg Din 10'— do 11'—
Prašiči, 3-4 mes. stari	1 kom Din 200'— do 350'—
Kokoši	1 kom Din 18'— do 25'—
Piščanci	1 kom Din 15'— do 20'—
Pridelki:	
Pšenica domača	100 kg Din 125'— do 140'—
Rž	100 kg Din 100'— do 125'—
Oves	100 kg Din 90'— do 100'—
Koruzna stara	100 kg Din 105'— do 110'—
Koruzna umetno sušena	100 kg Din 110'— do 120'—
Ječmen	100 kg Din 100'— do 110'—
Ajda	100 kg Din 120'— do 130'—
Pižol	100 kg Din 250'— do 290'—
Krompir	100 kg Din 50'— do 70'—
Jabolka	1 kg Din 3'— do 5'—
Hruške	1 kg Din 4'— do 6'—
Slama	100 kg Din 30'— do 35'—
Mleko	1 liter Din 2'— do 2'50
Smetana	1 liter Din 10'— do 13'—
Sir	1 kg Din 18'— do 22'—
Surovo maslo	1 kg Din 20'— do 24'—
Gobe, suhe	1 kg Din 35'— do 45'—
Seno sladko	100 kg Din 40'— do 50'—
Drva za gorivo, trda, 1 kub. m	Din 80'— do 120'—
Drva za gorivo, mehka, 1 kub. m	Din 60'— do 80'—

Račun poštne hranilnice št. 14.257

Telefon št. 28-47

Brzjavni naslov: „KMETSKI DOM“

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

VLOGE na knjižice in tekoči račun se obrestujejo po 5%, pri tromesečni odpovedi po 6%, večje stalne vloge po dogovoru

Stanje vlog nad Din 35.000.000.— ● Rezerve Din 1.100.000.—

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog — Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja
 Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja — POSOJILA daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji
 BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8-12^{1/2}, in od 3-4^{1/2}, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8-12^{1/2}.

Podružnici v Kamniku, Glavni trg — v Mariboru, Slomškov trg 3

Radio

Program Radio Ljubljane za važnejša poročila od 3. do 10. decembra 1933.

Nedelja, 3. decembra: 7:45: Namen letošnjih kmetijskih predavanj v radiu (ing. Zidanšek Josip). — 16:00: Važna vprašanja iz pridelovanja krompirja (ing. Sadar Vinko). — 21:00: Slovenske narodne v terceju (sestre Sitar).

Ponedeljek, 4. decembra: 18:00: Gospodinska ura: Drobno pecivo za Miklavža in Božič (ga. Svetelova). — 19:30: Pojdimo na naš jug (dr. Oblak).

Torek, 5. decembra: 11:00: Solska ura: Pravljičje (ga. Minka Kusova). — 18:30: Po naših dolinah in planinah (plošče). — 19:30: Moja pot po Norveški (dr. Škerlj).

Sreda, 6. decembra: 19:00: Vloga dobrovoljcev na Solunski fronti (dr. Ernest Turk). — 20:00: gospa

Thierry-Kavčnikova poje operne arije s spremljevanjem Radio orkestra. — 20:45: Koncert ruskega cerkvenega zbora. — 21:30: Fantje na vasi.

Četrtek, 7. decembra: 18:00: O prehrani otroka (dr. Konvalinka-Tavčar). — 18:30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). — 20:00: Prenos koncerta Narodne odbrane iz Uniona.

Petek, 8. decembra: 7:45: Zadržna nabava in vnovčevanje kmetij, pridelkov (ing. Ferline Bogdan). — 9:30: Versko predavanje. — 16:00: Mlekarstvo za gospodinje (Pavlica Franjo). — 16:30: Fantovski sekstet iz Slov. Javornika, vmes harmonika in citre na ploščah.

Sobota, 9. decembra: 18:00: Reprodue. vesele slovenske pesmi. — 18:30: Zabavno predavanje (prof. Osip Sest). — 19:00: Ljudski nauk o dobrem in zlu (dr. Veber). — 19:30: Zunanji polit. pregled (dr. Jug). — 21:00: Citre in harmonika menjaje se s ploščami (slovenske pesmi).

Sejmi

3. decembra: v Kamni gorici, Jesenicah, Konjicah, Planini;
4. decembra: Radgoni, Ormožu, Celju, Krškem, Martinji vasi, Mežici, Gomilskem, Polju, Šmarju pri Jelšah, Kranju, Novem mestu;
5. decembra: Ložu, Dobropoljah. Na Vidmu;
6. decembra: Jesenicah, Gor. Brezovici, Bohinjski Bistrici, Žužemberku, Murski Soboti, Vuzenici, Borovnici, Krškem, Sevnici, Dobrni, Lučah, Cmureku;
7. decembra: Mokronogu;
8. decembra: Slovenjem gradu;
9. decembra: Mokronogu, Devici Mariji, v Sv. Lovrencu, v Prežini, Bučah, Vrenski gorici, Dobovi.

Izšla je BLASNIKOVA VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1934,
ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V »Veliki Pratikie najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčno in lunino mrke; — lunine spremembe; — poštno dolebo za Jugoslavijo; — lestvice za kolke, za pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brežosti živine; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepis važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani.

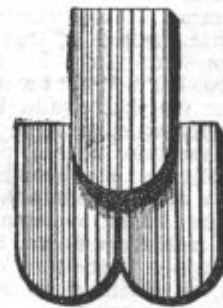
Jšče se zakonski par

brez otrok, ki bi dobro razumel voditi manjše kmetško gospodarstvo blizu Zagreba, s plačo ali pa z obdelovanjem na dogovorni del. Pismene ponudbe na

Interakam d. d., Zagreb
Masarykova 28, pod P-3217

Če
kupujete,
nudite, ali
prodajate,
oglasite v

KMETSKE
LIST

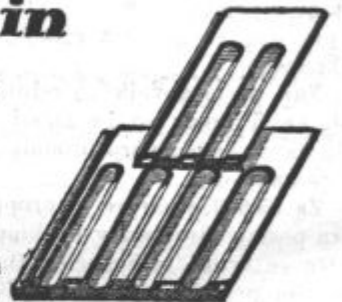

Opeko in strešnike

vseh vrst, za zidavo hiš, iz
znanih karlovskih opekara

ILOVAC

dobavlja franko vsaka postaja
po konkurenčnih cenah samo

Generalno zastopstvo za Dravsko banovino
„EKONOM“ LJUBLJANA, KOLODVORSKA 7

Tiskovine

vseh vrst:
trgovske, uradne,
reklamne, časopise,
knjige, večbarvni tisk hitro
in poceni!

Tiskarna Merkur

Ljubljana
Gregorčičeva št.23

Tel. 25-52 • Telegram: Tiskarna Merkur

Ekonom

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA

v Ljubljani

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo banaško in domačo moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete

Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in splitskega portland-cementa

Kolodvorska ulica števil. 7

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka
Rentni davek plačuje posojilnica sama

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov
izkazane rezerve znašajo „ „ 10 „

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog